

Klara Kantorowicz

specjalista do spraw inwentaryzacji architektonicznej
Narodowy Instytut Dziedzictwa
Nr ORCID: 0000-0002-1500-2098

architectural inventory specialist
National Institute of Cultural Heritage
ORCID iD: 0000-0002-1500-2098

Inwentaryzacja zabytków drewnianego budownictwa przemysłowego – przeszłość, teraźniejszość i postulaty na przyszłość

Inventory of historical wooden industrial architecture – the past, present and postulates for the future

Abstrakt

Drewniane budownictwo związane z przemysłem tradycyjnym stanowiło jeszcze na początku XX wieku istotny element krajobrazu kulturowego polskich wsi i miasteczek. Ze względu na szkody wojenne oraz przekształcenia gospodarcze zasób ten, dłużej nieużytkowany, uległ w dużej mierze zniszczeniu. Stosunkowo trudne do zaadaptowania na nowe funkcje budynki, wykonane z nietrwałego materiału i niegdyś stanowiące świadectwo zamożności danej okolicy, wciąż giną, zubożając polski krajobraz budowlany. Dlatego istotna jest kwestia dokumentowania tego szczególnego zasobu, a zwłaszcza wykonywanie dla takich zabytkowych budynków inwentaryzacji architektonicznych, które zawierają najpełniejszą informację o obiekcie i jego wyposażeniu. Rozwój narzędzi cyfrowych pozwala na coraz precyzyjniejsze i sprawniejsze wykonywanie pomiarów, stwarzając szansę na zintensyfikowanie inwentaryzacji zabytków drewnianej architektury przemysłowej.

Słowa kluczowe: inwentaryzacja architektoniczna, dokumentacja zabytków, architektura przemysłowa, architektura wernakularna, przemysł tradycyjny

Abstract

Wooden architecture, associated with the traditional industry, was still an important part of the cultural landscape of Polish villages and small towns in the early 20th century. Due to war damage and economic transformation, this resource, which had been unused for a long time, has significantly deteriorated. Relatively difficult to adapt to new functions, buildings made of nondurable material, though once a testimony to the prosperity of a given area, are still disappearing, thus impoverishing the Polish construction landscape. It is, therefore, essential to document this particular resource and, especially, to carry out architectural inventories for such historical buildings, which contain optimally complete information about the object and its furnishings. The development of digital tools allows for increasingly precise and efficient measurements, creating the opportunity for more widespread inventories of historical wooden industrial architecture.

Keywords: architectural inventory, documentation of monuments, industrial architecture, vernacular architecture, traditional industry

Mgr inż. arch. Klara Kantorowicz, specjalista do spraw inwentaryzacji architektonicznej w Narodowym Instytucie Dziedzictwa, asystent w Zakładzie Architektury Polskiej Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej.

Klara Kantorowicz, MA, Eng. Arch., a specialist in architectural inventorying at the National Institute of Cultural Heritage, an assistant at the Department of Polish Architecture, Faculty of Architecture, Warsaw University of Technology.